

NIEUWSBRIEF 118. Vogelnieuws Leeuwarder Courant.

Door Jan de Jong

Binnen gekomen nieuws van 15 september t/m 30 september 2026.

Beflijster 26-09. Te Wierum 1 aanwezig (Hessel van der Iest). **27-09.** Aan de Westerplasdijk op Schiermonnikoog 1 gezien (Hugo Wieleman). **29-09.** Op Vlieland 1 geringd in 3e Kroonspolders (VRS Vlieland). **30-09.** In Steggerda 1 mannetje (Esmé).

Bladkoning 18-09. In Vuurboetsduin op Vlieland 1 gezien (Reinoud Vermoolen). **22-09.** In It Soal te Workum 1 aanwezig (Harry de Vries). **24-09.** In 't War bij Franeker 1 aanwezig (Joop van Eerbeek e.a.).

25-09. Twee bij het Kalverdijkje te Leeuwarden (Harm Dijkstra). In Wierum twee aanwezig (Andries Zijlstra, Rudy Fopma e.a.). Bij de Westerplas op Schiermonnikoog 2 aanwezig (Fred Nikon). Twee eerste jaars geringd in 3de Kroonspolders op Vlieland (Carl Zuhorn). **26-09.** Bij It Soal te Workum 1 aanwezig (Rudy Fopma).

Foto © Andries Zijlstra.

*25-09-2026. De bladkoning is een klein mosgroen vogeltje met opvallende roomkleurige wenkbrauwstreep dat in het najaar vanuit Siberië naar Nederland komt. Hij valt op door twee vleugelstrepen die bij een tijtjaf en fitis niet aanwezig zijn. Het **geluid** is ook afwijkend, **meer een schel wies -wiet**.*

Boerenwaluw 15-09. Groep van 50 bij De Putten in Eastermar (Wiebe Sjoerd van der Veen). Vandaag kwamen de laatste twee nesten uit hier in Idzingahuizen, een nest met één en een nest met drie Douwe Buwalda). **18-09.** In het Geastmerveld bij Rinsumageest groep van 125 aan het voedsel zoeken (Sibbele de Jong). **20-09.** Aan de Griene Dyk bij Sneekermere 40 aanwezig (Dick Pruiksma). **21-09.** Bij de Veerdam te Holwerd 50 gezien (Gerben Mensink). **22-09.** In t' Goddeloas Tolhûs bij de Fallom een groep van 250 aan het voedsel zoeken (Sibbele de Jong). Op de Mokkebank bij Laaxum nog 1 geringd (VRS de Mokkebank). **28-09.** Op Schiermonnikoog in de Groene Glop nog 1 geringd (VRS Schiermonnikoog). **30-09.** Tien bij Kooiduinen op Schiermonnikoog (Hans Roelevink).

Boomvalk 20-09. In de Aengwirder – of Tjalleberterkrite 1 aanwezig (Martine Huisman). **21-09.** Te Kollum 1 jagend (Joost de Bruijn). **22-09.** Twee te Drachten in It Sud (Eduard de Boer). **23-09.** Bij Scharnegoutum aan Ivige Leane 4 gezien (Eelco W. F. Brandenburg).

Bosuil 22-09. In Oldeberkoop 1 roepend (Gerard Westerhuis).

Chileense smient 22-09. In de haven van Stavoren 1 gezien (Ria).

Foto © Ria

22-09-2026. *Exoot. Herkomst Zuid-Amerika. Incidentele waarnemingen van ontsnapte vogels, geen gevestigde wilde broedpopulatie van betekenis bekend (SOVON).*

Dodaars 17-09. Een in vijver te Tjerkgaast (Marten van der Heide).

Gaai 21-09. Twee ringvangsten op VRS Rohel Tjeukemeer (Germ Wierstra/Jan de Jong). **25-09.** Acht aanwezig i Landgoed Boschhoeve te Nijeberkoop (Koen S.). Vier op de Duurswoudsterheide (Koert Scholten). Vier in 1^e Kroonspolders op Vlieland (Vincent Douwes). **30-09.** Negen overvliegen Oost-Vlieland (Otto de Vries).

Foto © Germ Wierstra

21-09-2026. *De gaai wordt de laatste week op steeds meer plekken waargenomen, ook in dorpen en steden. Mogelijk dat we toch weer een kleine invasie krijgen na een goed verlopen broedseizoen.*

Gierzwaluw 18-09. In de Kollumerwaard in Lauwersmeer 1 gezien (Roelf Hovinga). **20-09.** Twaalf overvliegend op Groene Strand op Ameland (Thomas Leenstra).

Grote gele kwikstaart 16-09. In de Kleine Wielen bij Leeuwarden 1 gezien (Marnix Oudega). **19-09.** Bij de Holle Poarte te Makkum 1 aanwezig (Marcel Stienstra). **22-09.** In de Groene Ster te Leeuwarden drie gezien (Sidney Kloek). **26-09.** In Stavoren 1 gezien (Jos Hooijmeijer). In Holwerd 1 aanwezig (Marcel Stienstra). **27-09.** Te Woudsend 1 gezien (Jorrit Zondervan). **28-09.** In Sneek 1 gezien in De Hemmen (Abe Bakker). In de Potmarge bij Leeuwarden 1 geringd (VRS Potmarge). **30-09.** In Stiens 1 aanwezig (Lisette Cuperus).

Grote jager 19-09. Bij Westgat op Ameland 1 gezien (Geke Bremmer).

Grote zilverreiger 20-09. In De Deelen >150 aanwezig (Martine Huisman).

Holenduif 17-09. In de Groote Sintjohannesgaasterveenpolder groep van 100 aanwezig (Martine Huisman). **19-09.** Groep van 50 in Polder Het Goutumer Nieuwland (Jelte Albada). **21-09.** Aan de Griene Dyk bij Sneekermeer 32 aanwezig (Dick Pruiksmā). In de Akmarijpsterpolder groep van 40 gezien (Koos Jager). **28-09.** Groep van 136 op gerooid maisperceel aan de Griene Dyk bij het Sneekermeer (Dick Pruiksmā).

Huiszwaluw 25-09. Bij de Griene Dyk aan Sneekermeer (groepje van 30 aanwezig (Dick Pruiksmā).

Houtduif 24-09. In Aalsum 1 geheel wit exemplaar op de mais (Sake Dijkstra).

Kleine jager 19-09. Bij Strand Dam 6 op Vlieland 3 gezien (Rudy Fopma e.a.).

Kneu 22-09. In 't Schoor bij Ternaard tussen 07:30 – 11:00 uur in totaal 233 overvliegend (Hessel van der Iest).

Koekoek 17-09. In de Blaugerzen bij Akmarijp (Hoite Schaap).

Koereiger 25-09. 17 in de Heidenschapsterpolder (Tjerk Kunst).

Koperwiek 22-09. Te Minnertsga 2 aanwezig (Gosse). **29-09.** In het Jollemabosje op Terschelling 4 aanwezig (Paul Gnodde). **30-09.** Vier overvliegend bij Van Hall Larenstein in Leeuwarden (Tom Brans).

Kruisbek 23-09. Groep van 25 in Amvestbossen te Olterterp (R. Riemersma). **27-09.** In de Haulerbos te Haulerwijk 20 aanwezig (Antoine van der Heijden).

Foto © Peter Soer.

27-06-2026. Kruisbekken broeden in Friesland meer in de grotere naaldbossen op de zandgronden in het oosten van de provincie. Ook op de Waddeneilanden Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog komen ze voor.

Lepelaar 21-09. Zes in het Oosterschar te Sintjohannesga (Johannes en Gea Koster). Te Piaam bij de kijkhut de Ral groep van 30 aanwezig (Wietze de Vries).

Merel 16-09. Groep (!) van 23 in de achtertuin te Scharnegoutum. Diverse leeftijden en ruistadia (Pascal Osinga).

Nachtzwaluw 19-09. In het Drents-Friese Wold bij Aekingerzand 1 roepend (Auke Jansen).

Ransuil 25-09. Een eerste jaars vrouw geringd op ringstation Rohel Tjeukemeer (Gerard Westerhuis/VRS Rohel Tjeukemeer). **24-09.** In totaal 36 (!) gevangen en geringd bij De Potten te Offringawier tijdens avondvangsten (Johannes Ruurd Fokkens e.a.). **26-09.** In Sijbrandaburen 13 gevangen en geringd (Johannes Ruurd Fokkens).

Foto © Gerard Westerhuis

26-09-2026. *Ransuilen zijn in de maand september door de veldmuizen explosie in Midden-Friesland massaal geringd door Johannes Ruurd Fokkens. We zijn erg benieuwd naar de aantallen op de roestplaatsen deze herfst en wintermaanden.*

Regenwulp 19-09. Bij Stortemelk op Vlieland 1 gezien (Durk Lautenbach).

Reuzenster 20-09. In Woudsend 1 gezien (Bert Zijlstra). **25-09.** In de Sanding bij Smalle Ee bij Drachten 1 gezien (Gerrit Boorsma).

Rode wouw 29-09. Bij Skoaterwâld te Heerenveen 1 aanwezig (Joost Vogelzang).

Scholekster 19-09. Bij de Vogelpôle op Ameland groep van 2900 aanwezig (Robin Drenth).

Sneeuwgans 19-09. In de Groote Noorderpolder bij Minnertsga groep van 52 (!) aanwezig, hierbij waren drie van de blauwe fase (Johan de Jong).

Sneeuwgorst 21-09. Op de Cranberryvlakte op Vlieland 1 gezien (Evan van Wezel).

Sperwergrasmus 25-09. Een eerste jaars ringvangst op Vlieland in de 3de Kroonspolders (VRS Vlieland).

27-09. In de Venebuurt bij Terwispel een 1kj geringd (VRS Menork). Op Vlieland een 1kj geringd (VRS Vlieland). **28-09.** Te Sumarreheide een eerste jaars geringd (Bareld Storm).

Foto © Bareld Storm.

28-09-2026. *Sperwergrasmussen zijn in Nederland zeldzame doortrekkers die vooral in het najaar (augustus-september/ begin oktober) worden opgemerkt door vangsten van vogelringers.*

Staartmees 20-09. Groep van 10 in het Oosterschar bij Sintjohannesga (M. Kalsbeek).

Stenuil 17-09. In Kooihuizen te Piaam 1 aanwezig (Andries Blom). **26-09.** Te Kollum aan de Dwarsryd 1 roepend (Laurens Dijkhuis).

Sijs 22-09. Op Hemrikkerveld bij Beetsterzwaag 25 aanwezig (Wiebe Sjoerd van der Veen). **23-09.** In de Amvestbossen te Olterterp groep van 100 (Wiebe Sjoerd van der Veen e.a.).

Foto © Marijn de Weijer (archief)

Tijdens de trek en winter komen ze voornamelijk uit Noord- en Oost-Europa. Voor Friesland is het een vrij zeldzame broedvogel.

Taigaboomkruiper 27-09. Te Goingarip 1 gezien (Wouter M.G. Vansteelant).

Tapuit 16-09. Over 2 km Waddendijk bij Buurdergrie op Ameland 40 gezien (Thomas Leenstra).

Vorkstaartmeeuw 21-09. Op Badstrand van Schiermonnikoog 10 aanwezig, 4 adult en 6 juveniel (Jaap Oosterhuis).

Wielewaal 21-09. Op de Oostkwelder op Schiermonnikoog 1 aanwezig (Rens Canjels).

Witgatje 24-09. In Oosterschar te Sint Johannesga 1 aanwezig (Johannes en Gea Koster e.a.).

Witte kwikstaart 15-09. In de Lekmar aan de Griene Dyk bij Gauw 26 aanwezig (Dick Pruiksma). **17-09.** In het Oosterschar te Sintjohannesga groepje van 11 gezien (Martine Huisman). **18-09.** Groep van 50 in Westermeerder Nieuwe Kampen te Vegelinsoord gezien (Bendiks Westerink).

IJsgors 27-09. Te Laaksum 1 overvliegend (Jos Hooijmeijer/Libbe Zijlstra).

IJsvogel 18-09. Twee in het Leeuwarderbos te Leeuwarden (Abe Bakker en Marc Kuitert). **24-09.** Een aan het Sneekermeer (Marc Kuitert).

Zeearend 21-09. In het Lauwersmeer te Ezumazijl 13 (!) aanwezig, 11 op de grond en 2 in de lucht (Kees Bode).

Zomertortel 18-09. Te Anjum 1 aanwezig (PB).

Foto © PB (archief)

18-09-2026. De zomertortel is tijdens de laatste broedvogeltelling in 2013-2015 sterk afgenomen. We zijn benieuwd waar in 2026 nog broedgevallen in Friesland zijn geweest. In de jaren 1973-1977 waren er in grote delen van Oost en Zuid-Friesland nog broedgevallen bekend.

Zwarte Ibis 17-09. In het Lauwersmeer bij Ezumazijl 4 aanwezig (Ate Atema. e.a.).

Tot zover de meldingen van de 15-30 september 2026.

Graag email berichten en meldingen voor de Nieuwsbrief 119 (oktober maand) zo snel mogelijk inzenden en voorzien van naam en adres.

De Nieuwsbrieven verschijnen alleen nog op mijn Blog en worden niet meer rondgestuurd. Deze Blog is te bereiken op de volgende link; <https://blog.seniorennet.be/frieslandnatuurnieuws/>

Onderaan de Nieuwsbrieven in mijn Blog staat een pdf van de Nieuwsbrief zodat men die kan downloaden.

Joure, 3 oktober 2026

Jan de Jong, E. A. Borgerstraat 66 8501 NG Joure.

Email; j.d.jonglc@home.nl

Vogelkundig medewerker Leeuwarder Courant. (Sinds oktober 1977).

Ringer 403 Ringstation VRS Rohel Tjeukemeer

Vogeltrekstation Wageningen (vanaf 1985).

Tel. 0513-414788 of 06-82754279